

Foto: Casia Bromberg

En helt annan sorts teater

Teater Albatross spelar angeläget, djärvt och fysiskt. På onsdag ges ensemblens alla tre Afrikaföreställningar på Frölunda kulturhus.

Fysisk teater. Fattig teater. Grotowski-teater. Vad är det? Vill man veta, kan man se västsvenska Teater Albatross i aktion. Denna fria teatergrupp har sin arbetsplats i en före detta skola i Tokalynga i Halland och turnerar flitigt i Europa. Men numera också i Afrika.

Ovanligt lämpligt att se Teater Albatross spela i år, Grotowski-år utlyst av UNESCO. Jerzy Grotowski var en polsk teaterman som under 1970-talet började arbeta med en enkel teater bland ”vanligt” folk, starkt socialt medveten teater och så långt bort från de stora teaterhusen som möjligt. Ensemblen bestod av unga människor som var eller blev skådespelare under resans gång och ofta levde en Grotowski-teater i kollektiv och på minimal budget.

Danska Odinteatret är den mest kända Grotowski-inspirerade teatern på våra breddgrader, och i Sverige finns alltså Teater Albatross. Men långt fler teatermakare har blivit intresserade, imponerade och inspirerade att gå vidare utifrån Grotowskis teatersyn, bland dem Peter Brook som ofta refererat till Grotowski.

Robert Jacobsson var ännu fritidsledare när han på 80-talet besökte Polen och fick se en Grotowski-föreställning. Sedan blev livet aldrig mer sig likt! Han återvände till Sverige och började bygga upp Teater Albatross. Precis som sin förebild arbetade man med långa projekt och turnéer. Under större delen av 90-talet har Albatross arbetat med uppsättningar kring Förintelsen, men sedan 2000 är Afrika huvudtema.

Den triptyk som just besökt Stockholm och på onsdag spelas i Göteborg på Frölunda kulturhus omfattar tre timslånga pjäser. I Kongo, som nu för första gången spelas i Göteborg, berättar Robert Jacobsson och Karl Johan Kilborn om Kongos koloniala historia, mer renodlad än många andra koloniers. Kongo var den belgiska kungens personliga egendom och exploaterades urskillningslöst, en död arbetare för varje syll i järnvägen som drogs genom landet för att betjäna diamantgruvorna.

Missionärernas roll, också de svenska, är minst sagt kluven, och här berättas med humor och sorg i en formmässigt djärv, musikalisk, fysisk och mycket tydlig bild.

Fonden är fylld av ord, vitt på svart, och skapad av Åsa Lieberath, som också gjort den vackra och livfulla fonden till Bortom havet om kustfisket i Kamerun. Här berättas hur internationellt

industrifiske gör det omöjligt för kustbefolkningen att livnära sig, och både sakligt och känsligt tvinnas frågor om politisk makt och miljömässig utarmning samman.

Monologen Mary Kingsley, slutligen, berättar om den engelska forskningsresanden som var kvinna, samtida med Livingstone och Stanley. Charlotta Grimfjord Cederblad spelar sitt eget manus med finesse, allvar och ett leende. Tidens syn på kvinnor sammanfaller på flera sätt med synen på afrikanerna, och här görs en elegant studie i den vite mannens tyranni också över tankevärlden.

Det slår mig, först nu, att Teater Albatross har sitt namn efter en stormfågel med världens största bredd mellan vingpetsarna. Och den är utrotningshotad.

Margareta Sörenson
kulturen@gt.se